

Svenska Numismatiska Föreningens

Policy avseende omsättning av falska numismatiska objekt 1.0

Numismatik är ett forskningsområde men är också hjälpvetenskap till arkeologi och historia med underavdelningar. Numismatiska objekt är ett samlarområde vilket berikar numismatiken som forskningsområde.

Förfalskningar av mynt har förekommit sedan antiken. Mynt har förfalskats under sin samtid i syfte att användas som betalningsmedel. Äldre sådana förfalskningar är ett samlarområde. Dokumentation om dessa objekt är viktig för att sprida kunskap i syfte att stävja missförstånd.

Äldre mynt har också förfalskats/kopierats med samlarmarknaden som målgrupp. Handeln med sådana förfalskningar är ett stort bekymmer eftersom den ekonomiska skadan kan bli kännbar när det uppdagas att ett falskt objekt har sålts som äkta. Händelsen kylv sannolikt ned intresset för samlandet vilket i förlängningen skadar numismatiken som forskningsområde.

Med omsättning avses här såväl kontant försäljning som de fall där det numismatiska objektet används som någon form av bytesvara.

Policyn är vägledande för omsättning av numismatiska objekt. Att redogöra för alla typer av förfalskningar och kopior som förekommer på marknaden låter sig svårligen göras. Det åvilar därför varje medlem, då äktheten hos det numismatiska objektet kan ifrågasättas, att visa omdöme och ta ansvar för att intentionerna i policyn efterlevs.

§1 SNF avråder från omsättning av förfalskningar och kopior

Till gruppen ”förfalskningar och kopior” räknas objekt som antingen har tagits fram för samlarmarknaden för att säljas som äkta eller för att efterlikna äkta mynt, men också andra objekt vars syfte är att efterlikna äkta mynt. Här ges några exempel på sådana objekt.

- *Förfalskningar utförda i vår tid (men även tidigare) avsedda att efterlikna äkta mynt. Exempelvis kopior av plåtmynt, gävlekopior av bl.a. svenska riksdalermünt samt kinesiska ”replica”-mynt.*
- *Äkta mynt som genom åverkan förvanskats för att bli samlarobjekt. Exempelvis fabricerade kantexemplar eller mynt som omgraverats för att representera ett sällsynt år som 5 öre 1910.*
- *Museikopior avsedda att representera ett visst mynt som saknas i en museisamling.*
- *Galvanokopior*

§2 SNF uppskningar till märkning av förfalskningar och kopior

SNF rekommenderar att identifierade myntförfalskningar och kopior i första hand destrueras alternativt överläts på offentlig samling och i andra hand förses med en ingravering som upplyser om att det är en kopia. Ett oäkta numismatiskt objekt med sådan ingravering är inte att betrakta som falsarium, och kan därför omsättas om försiktighet iakttas.

§3 SNF uppskningar till försiktighet vid omsättning av äldre och nyare samtida förfalskningar

I alla tider har förfalskningar av mynt och sedlar framställts i syfte att användas i den dagliga handeln. Dessa speglar till viss del Sveriges ekonomiska historia och kan därför ha ett numismatiskt eller kulturhistoriskt intresse och kan av den anledningen oftast accepteras. Det bedöms att vissa av dessa förfalskningar ofta värderas högre än motsvarande äkta mynt.

- *Förfalskningar som har tillverkats i äldre tid och som vid den tiden varit avsedda att cirkulera som äkta mynt. Dessa mynt innehåller oftast en för låg ädelmetallhalt eller har en för låg vikt. Exempelvis 5 mark guldklipping 1612, 5 och 10 ören Fredrik I präglade i koppar eller Carl Napoleon Svenssons, alias "TrollhätteSvensson", förfalskningar av Oskar II:s 1 kronor, 50 och 25 ören.*
- *Förfalskningar som har tillverkats på senare tid avsedda att cirkulera som äkta mynt. Exempel: de så kallade kievtiorna med årtalet 1991.*
- *Mynt som tillverkats av en stat för att användas i ett annat land. Exempelvis ryska 5 kopek präglade av svenska staten på 1700-talet.*

SNF rekommenderar att det vid all omsättning av samtida förfalskningar lämnas upplysning om att objektet är en förfalskning.

§4 SNF uppskningar till försiktighet vid omsättning av myntliknade objekt

I alla tider har myntliknade objekt tillverkats och dessa kan av den oinvidde lätt uppfattas som äkta mynt. Gruppen myntliknade objekt är stor och nedan anges bara några exempel.

- *Fantasipräglingar tillverkade för smyckesindustrin. Exempelvis s.k. juvelerarkopior av tidiga Gustaf III mynt.*
- *Leksaksmynt. Exempelvis Lauer-kopior från bl.a. 1888*
- *"Happenings". Exempelvis "horkarlsmyntet" och 10 kronor i rent guld.*
- *"Souvenirer" och liknande objekt vars syfte är att efterlikna mynt.*
- *Fantasipräglingar tillverkade främst under 1700-talet med bl.a. Brenner som förlaga.*

SNF rekommenderar att det vid all omsättning av myntliknande objekt lämnas upplysning om att objektet inte är ett äkta mynt.

§5 Andra numismatiska objekt

I policyn talas företrädesvis om förfalskningar och kopior av svenska mynt. Policyn omfattar i tillämpliga delar även svenska sedlar, polletter, spelpenningar, medaljer och andra numismatiska föremål.

Policyn bör så långt möjligt även tillämpas på utländska objekt som omsätts i Sverige.

Av Svenska Numismatiska Föreningens stadgar (§ 2) framgår när en medlem kan uteslutas ur föreningen. Den medlem som inte efterlever föreningens policy vid omsättning av numismatiska objekt kan bli föremål för prövning enligt § 2.

På Svenska Numismatiska Föreningens hemsida www.numismatik.se finns en förteckning över förfalskningar. Denna förteckning uppdateras fortlöpande.

Policyn har antagits av styrelsen för Svenska Numismatiska Föreningen den 10 november 2015